

Z OBSAHU :

Viry

Pracujeme s dBBase III Plus (1)

Test: Commodore Amiga 500

Ceny počítačů v SRN

TECHNICKÝ ZPRAVODAJ

ÚVTEI 89 007
ROČNÍK I. 1989

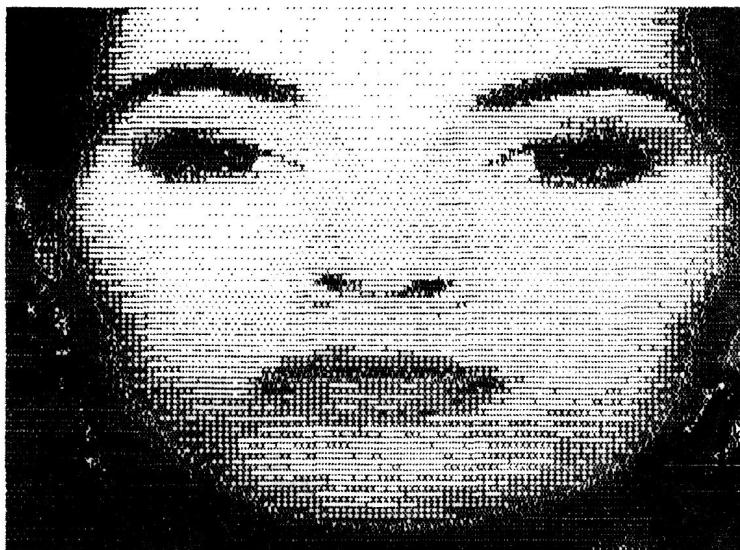
ACC 1

SPOLEČNOST PŘÁTEL DOMÁCÍCH POČÍTAČŮ
(domácí počítače, video-CD-počítače, hypermedia)

Vážení čtenáři,

Dostává se Vám do rukou první číslo zpravodaje ACC, vydaného Společnosti přátel domácích počítačů. Je určen pro uživatele výkonnějších domácích počítačů, zpočátku zejména počítače Commodore Amiga, ale jistě bude zajímavý i pro všechny ostatní zájemce o výpočetní techniku. Zpravodaj se však nedá koupit ve stánku PNS. Pokud se Vám líbí a chtěli byste jej odebírat, napište nám a my Vám pošleme přihlášku s objednávkou. A teď Vám již přeji příjemně strávené chvíle s ACC a věřím, že se stane Vaším oblíbeným společníkem.

P. Trnka

Obr. "Lady" z programu Digi Paint, nakaženého virusem.

ACC REPORT:

AMIGA KLUB

Amiga klub při 1113. ZO Svazarmu sdružuje převážně uživatele počítače Amiga, kteří chtějí využít výhod Amiga klubu. Mezi členské výhody lze zařadit zprostředkování adres uživatelů Amigy v okolí svého bydliště a s podobně zaměřenou oblastí zájmu, celostátní setkání členů klubu na E-BURZE a AMIGA SHOW, databanku PD programů, ukázky a přednášky o software a hardware a odběr technického zpravodaje ACC s přílohou AMIGA ZPRAVODAJ (zdarma).

Amiga klub vznikl před více než jedním rokem a za tu dobu se jeho členům podařilo získat velké množství odborné literatury a znalostí. Pro ty, kdo by se chtěli stát členy Amiga klubu, uvádíme ještě adresu:

Amiga klub, box 39, 111 21, Praha 1.

Viry

Během let byla vyvinuta celá řada počítačových virů. Zhruba je lze rozdělit do dvou základních skupin:

1) Přepisovací viry

Virus přepisuje část infikovaného programu virovým programem. Proto není infikovaný program nápadný zvýšenými nároky na paměťové místo. Vzhledem k tomu, že původní program po nakažení už není plně k dispozici, tak po spuštění selhává. Při spuštění takto nakaženého programu je nejprve aktivován virus, který nahradil počátek programu. Hledá na vnějších paměťových médiích další programy, které nejsou doposud nakaženy a napadá je. Změněné programy jsou opět uloženy. Tento rozšiřovací proces se několikrát opakuje a množství nakažených programů může stoupat geometrickou řadou. Nakonec může dojít k tomu, že jsou nakaženy všechny programy a virus zůstane posledním programem, který je schopen činnosti.

2) Nepřepisovací viry

Tento typ víru zvětšuje potřebu paměťového místa infikovaného programu o prostor potřebný pro uložení víru. Postižené programy zůstávají plně funkční. Při spuštění programu je opět nejdříve aktivován virus, který hledá nenakažený program. Na konec nalezeného programu přepíše jeho úvodní část v délce přesně odpovídající délce víru. To znamená, že úvodní část je nyní v dispozici dvakrát. Poté se virus zkopiuje na začátek programu, kde přemáže přede mnou uschovány instrukce. Takto pozměněný program se uloží zpět na disketu.

ACC REPORT:**RGB-Splitter**

RGB-Splitter od firmy Merkens rozkládá každý videosignál na 3 základní barvy, čímž odpadá průběžná digitalizace barevného obrazu a barevný záznam může být zobrazen přímo z videomagnetofonu. **RGB-Splitter** je možné ovládat buď z počítače nebo ručně. Cena 648.- DM.

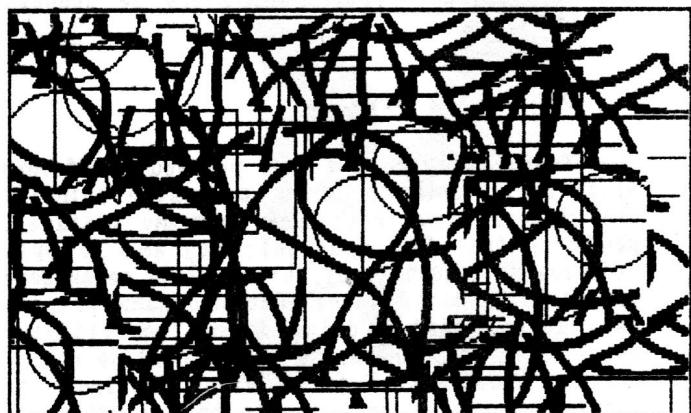
A2000**Amiga**

Každému majiteli Amigu 500, který si chce svoji Amigu rozšířit o další přídavné desky, nabízí firma Pacific Peripherals subsystém rozšíření Amigy 500 doplňkovou kartou na Amigu 2000 za \$149. 3.5" jednotka má v tomto subsystému veškerou podporu.

DigiView Gold**Amiga**

Digi-View-Gold od firmy NewTek je velice výkonný audiodigitizér. Pro jedno sejmání obrazu potřebuje jen několik desítek vteřin. Je dodáván se třemi barevnými filtry, programem a s návodem k obsluze. Samotný digitizér je malá krabička, která se zasouvá přímo do paralelního portu Amigy. Vstupem pro Digi-View-Gold je obrazový signál z černobílé videoekamery. Barevné filtry slouží pro digitalizaci barevné grafiky, při které je třeba jeden obrázek snímat celkem třikrát, pokaždé s jiným (červeným, zeleným, modrým) filtrem. Digi-View-Gold pracuje se všemi grafickými módy a hotový obraz ukládá do paměti v IFF formátu. Cena okolo 300.- DM.

-ml-

Obr.: Na E-Burze

-pt-

Viry

(dokončení ze str.1)

Po spuštění takto upraveného programu je nejprve aktivován virus, který infikuje další programy. Po ukončení této činnosti je virus nahrazen původní částí programu, která je uschována na konci. Tím je program opět uveden do původního stavu a může vykonávat všechny své funkce. Tyto operace se však provádí pouze v paměti počítače. Na disku zůstává uživateli program v infikované podobě !!

Druhá, jednodušší varianta spočívá v tom, že se za konec programu uloží sám virus, který si opět zajistí, aby byl spuštěn před vlastním programem. Toho lze docílit například přepsáním první instrukce instrukcí skoku na začátek víru. Po provedení příslušných rozmněžovacích instrukcí se první instrukce opět doplní na své místo a program se znova spustí.

Po proniknutí víru do systému se dlouhou dobu nemusí projevovat jeho negativní působení. Destrukční činnost může být vyvolána na nějaký vnější nebo vnitřní signál. Takovým pokynem může být např. určité datum nebo hodina, n-té spuštění programu, nějaký méně častý stav počítače apod. Tím je dále snížena možnost identifikace víru. Rafinovanost víru závisí na šikovnosti a zámerech jeho tvůrce, takže není možné postihnout všechny varianty těchto více či méně důmyslných programů.

(prevzato ze Zpravodaje VŠZ)

ACC REPORT:**E - BURZA**

Tato celostátní akce je mezi odbornou veřejností dosud výhradně známa. První se uskutečnila v listopadu loňského roku. Zájem byl tehdy takový, že se ani všichni nemohli dostat dovnitř.

V sobotu 18.3.1989 se uskutečnila v Klubu techniky VS, Revoluční č.3, Praha 1, druhá "E - BURZA". Přestože byly využity další velké místnosti, nebylo zde ráno opět k hnuti. Burza začala v 8 a skončila v 17 hodin. Byla rozdělena do dvou částí: A) osobní počítače

B) elektronika

Na této burze byli jednak jednotliví prodávající, a pak zde byly stánky počítačových klubů. Ke koupi zde byly kromě součástek různé periférie, jako tiskárny a disketové jednotky i celé počítače.

Z klubů byly zastoupeny Atari, Amiga a Spectrum klub. Expozice Amiga klubu se těšila velké pozornosti návštěvníků. Šest Amig, které zde členové instalovali, ani nestačilo. Byly předváděny programy z oblasti grafiky a zvuku a poskytovány odborné informace.

-pt-

OBSAH

Viry	1
Jak se chránit proti virům	6
Počítače roku	7
Computerová biologie	8
ACC REPORT:	1
SOFTWARE:	
Pracujeme s dBBase III+ (1) ..	4
ACC COMICS:	
Harry kreslí myší	5
ACC TEST:	
Commodore Amiga 590	9
MATE SLOVO:	10
ZEPTALI JSTE SE:	10
TOP DOZEN:	11
INZERCE:	11

AMIGA 500 a Didaktik

Domácím počítačem roku v SRN je podle výsledků různých anket a statistik Commodore Amiga 590.

V ČSSR obdobné ankety nejsou, avšak je možné vylučovací metodou zjistit pravý stav věci. Je totiž vyloučeno, že by Didaktik Gama nebyl domácím počítačem roku v ČSSR. Jako jediný splňuje alespoň náznakově hlavní podmíinku "počítače roku": musí být totiž dostatečně rozšířen na trhu. Sadu součástek pod názvem PMD-85 samozřejmě nelze považovat za počítač.

Kdybychom podrobili Didaktik Gama našemu ACC TESTU, zjistili bychom, že nevyhovuje základním podmínkám a tudíž jej nelze podle tohoto testu hodnotit. Jeden z parametrů je cena v DM. V SRN se však neprodává a prodávat asi nebude a tak zbývá jen jedno, totiž uvést cenu v Kčs. Bude ale potom test objektivní? Jaký je poměr mezi DM a Kčs?

Parametr první: CENA

V SRN stojí Amiga okolo 990,- DM. Na Amigu pracuje občan SRN asi 9 dnů.

Didaktik Gama stojí přesně 6200,- Kčs. Situaci na našem trhu jistě sami znáte dobře. Na Didaktika pracuje občan ČSSR asi 9 týdnů. Díl se tedy říci, že Didaktik Gama je asi 7x dražší než Commodore Amiga 590. Do ACC testu tedy budeme uvažovat cenu 6300,- DM.

Parametr druhý: VÝKON

Amiga je v tomto čísle ACC otestována (viz str.9).

Didaktik se svými parametry velice podobá známému Sinclairovi a také je s ním kompatibilní. Procesor Z80, RAM 80 KB, ROM 16 KB, grafika 256x192 bodů uspořádaných do 32x24 polí o velikosti 8x8 bodů, 8 barev ve dvou úrovních jasu, klávesnice mechanická (odporující zavedeným normám), obvod 9255 jako paralelní styk (odporující normě Centronics), konektor pro rozšíření (od standardu se liší v napětí a signálem video), TV modulátor, zdroj. Jako vnější paměť lze připojit kazetový magnetofon.

Pokusme se tedy o mini ACC TEST. Výkon v MIPS je zanedbatelný - 0 bodů, obrazová paměť 7 KB - 1 bod, disketovou jednotku nepoužívá - 0 bodů, CENA/VÝKON = 6300/0,33 = 18900. To je zcela mimo rozsah a znamená to absolutní nevhodnost výrobku pro trh. Dále již v mini ACC TESTu nemá smysl pokračovat.

Z poměru CENA/VÝKON lze vypočítat cenu, která by přicházela v úvahu pro zákazníka. Vycházíme-li z průměrného poměru 212,5, vyjde nám cena jednoduchým výpočtem $212,5 \times 0,33 = 70,-$ Kčs. Asi to není počítač vhodný pro ACC TEST... Mnozí zájemci by brali i cenu kolem 2900,- Kčs.

Zanechme raději úvah a dejme si krátkou citaci z třetího čísla loňské Elektroniky, kde konstatovala a ptala se Ing. K. Šedivá, prom. ped.: "Podívejme se do Jiné oblasti. Dost mne překvapila cena počítače DIDAKTIK GAMA - 6.200 Kčs. Jak jste jí dosáhli?" Odpovídal vedoucí závodu DIDAKTIK ve Skalici Ing. V. Klemona: "Celkový ekonomicko-technickým řešením a vysokou produktivitou práce. I na tomto výrobku dosiahneme celkom slušnou rentabilitu."

Závěrem bych chtěl dodat, že si cením obětavé práce zaměstnanců závodu Didaktik, kterým se povedlo dostat naše domácí počítače alespoň po technické stránce na světovou úroveň roku 1982.

IMPRESSUM

ACC
Technický zpravodaj pro
výpočetní techniku.
číslo 1 (1) ročník I
Vydává Společnost přátel
domácích počítačů
1113 ZO Svazarmu Praha.

Redaktor a grafická úprava:
Přemysl Tvrzík
Redakční rada:
Martin Ludvík, Marek Vasiljev.

Adresa redakce:
redakce ACC
Jindřišská 14/39
111 21 Praha 1

Redakcí nevyzádané rukopisy se
nevratí. Za původnost, věcnou
správnost nebo závazky ručí
autoři příspěvků. Přetisk,
záznam do báze dat a přenos
jakýmkoli elektronickým,
mechanickým, fotografickým nebo
jiným způsobem je možný pouze s
uvedením původu a při zachování
autorských práv.
Vychází 6 krát ročně. Zhodoveno
na počítači Commodore Amiga
systémem Page Setter 1.0e.
Titulní znak vytvořen s
použitím návrhu Tomáše
Zikmundy. Tisknou Vojenské
Stavby Praha. 2.přepracované
vydání, červenec 1989.
Informace o odběru podá a
objednávky přijímá redakce.
Povolenia OV Svazarmu Praha 1.
Evidováno ÚVTEI pod číslem
89 007.

Copyright (c) 1989 by ACC,
Praha. All rights reserved.
Printed in Czechoslovakia.

Marek Vasiljev

Pracujeme s dBase III Plus /1/

Jedním z nejčastějších využití osobního počítače jak v profesionální praxi, tak v čistě amatérských domácích podmínkách bývá tvorba a využívání souborů dat, tzv. databází. K urychlení a zpříjemnění práce s datovými soubory slouží celá řada programových systémů. K nejznámějším výtvarům v této oblasti patří program dBase softwarové firmy Ashton Tate, jehož nejdokonalejší verzi je v současné době dBase IV. U nás je nejvíce rozšířena verze II, realizovatelná na počítačích pracujících s operačním systémem CP/M, a hlavně verze III Plus, jež je implementovatelná na počítačích schopných zpracovávat programy pod operačním systémem MS-DOS. Obě verze se liší jednak parametry výkonů, přičemž verze III Plus obsahuje některé příkazy a funkce navíc umožňuje práci v režimu Assistent pomocí pull-down menu. V podstatě je však základní způsob tvorby datových souborů a práce s nimi u obou typů shodný. Obě verze umožňují jak práci v dialogovém režimu, tak vytváření vlastních příkazových souborů. Nejprve se soustředíme na práci v režimu dialogu.

Po nahrání programu se na obrazovce objeví řádek, který obsahuje údaje o tom, který datový soubor je otevřen (v tomto případě by mělo být napsáno, že žádný) a další informace. Nahore na obrazovce je zobrazen menu řádek, který patří režimu Assistent. Řešení tohoto systému však není příliš štastné a práci začítéckovi stejně moc neusnadní. Pro uživatele obeznámeného se systémem pak také nemí již ve většině případů praktický význam, protože pomocí pull-down menu se pouze generuje stejný příkaz jako v dialogovém

režimu a daleko rychlejší je zadat příkaz přímo z klávesnice. Režim vypneme stisknutím klávesy Esc. Nyní se nad informačním řádkem objeví tečka a pod ním se objeví zpráva Enter a dBase III Plus command (vložte příkaz dBase III Plus). V tomto prostoru se objevují informace, které uživatele částečně vedou v práci, hlavně ale v režimu Assistent. (Zprávy jsou psány nejčastěji anglicky nebo německy, podle jazykové verze programu. Měl jsem však k dispozici i verzi, která informační řádek nepoužívala vždy, ale pouze v některých obrazovkově orientovaných režimech). Nyní můžeme psát na klávesnici příkazy, které odesíláme klávesou Return. Příkaz můžeme napsat pouze jeden, nelze sdružovat více příkazů do jednoho řádku.

První, co musíme při tvorbě datového souboru udělat, je definování jeho struktury, tj. vytvoření datové věty. (Výsledný datový soubor je označen zkratkou dbf a je nejdůležitějším typem souboru v dBase) Datová věta se skládá z jednotlivých položek, kterých může být v jedné větě až 108. V dBase jsou položky uspořádány sekvenčně, to znamená, že z nich nelze vytvořit hierarchický systém (podstrukturu) a všechny položky jsou si rovnocenné. Tento nedostatek lze částečně odstranit vytvořením odpovídajícího příkazového souboru, ale v praxi stejně skoro vždy vystačíme se sekvenční strukturou. Jednotlivé záznamy jsou přístupné buď sekvenčně (za sebou nebo prostřednictvím pořadového čísla), nebo podle klíče vytvořením tzv. indexového souboru. Klíčem (indexem) je jedna z položek (např. v souboru údajů o osobách to bude

příjmení), podle které jsou záznamy seřazeny buď abecedně nebo podle číselních hodnot. Indexový soubor obsahuje pouze obsah klíčové položky a číslo záznamu, který mu odpovídá. Výsledný soubor je označen zkratkou ndx. Takových indexových souborů může být pro každou datovou větu vytvořeno kolik, kolik obsahuje položek.

Tvorbu nové datové věty provádíme příkazem CREATE [jméno souboru].

Příklad: CREATE adresy

V případě, že napišeme pouze CREATE a odešleme, program se nás na jméno zeptá. Kdybychom zvolili jméno, které má již jiný datový soubor na disketu, počítač nás na to upozorní. Nyní se na obrazovce objeví tabulka, do které budeme postupně zapisovat jednotlivé položky. V horní části obrazovky jsou pokyny pro pohyb kurzoru, editaci a mazání. U každé položky uvádíme nejprve její název, který má vyjadřovat povahu ukládaných informací. Název položky je tvořen pouze velkými písmeny (avšak při zadávání příkazů z klávesnice nebo při psaní příkazového souboru je jedno, požíváme-li malá nebo velká písmena), může obsahovat také číslice, ale ty nesmí stát na začátku názvu. Místo mezer se používá znak podtrhovátko (_). Název položky nesmí být delší než deset znaků. Po napsání stiskneme klávesu Return a kurzor se nastaví na další políčko, kde volíme typ dat ukládaných do položky. Data mohou být znaková, numerická, logická, data ve formě datumu nebo znaková data s proměnnou délkou. Znaková data mohou obsahovat jakékoli znaky z klávesnice, zatímco numerická pouze číslice a znaky plus nebo minus. Můžeme s nimi provádět běžné číselné operace. Logická data mohou nabývat hodnoty .F. (false-nepravda) nebo .T. (true-pravda). Položky v dBase mají pevnou délku (znamená to, že i když nezaplníme při zadávání celou položku daty nebo ji vůbec nepoplňíme, délka datové věty

zapsané na disketu je vždy stejná). To ale neplatí u polí typu MEMO. V tomto případě datový soubor obsahuje pouze odkaz na vedlejší textový soubor (typ dbt), jehož jednotlivé položky jsou tvořeny různě dlouhými textovými polí.

Dále musíme zvolit délku položky (ta může být až 254 znaků) a u numerických polí ještě počet míst za desetinnou tečkou. Poté, co zvolíme všechny položky, stiskneme současně klávesy Ctrl a M a poté Return. Námi vytvořená struktura se zapíše na disketu.

Soubor se zapisuje na disketu, kde je také nahrána druhá část programu dBBase. Zde však obvykle zbývá málo paměťového místa, a proto soubory obvykle zapisujeme na jinou disketu, kterou vložíme do druhé disketové jednotky. Disketu s dBBase 2 musíme však mít také stále vloženou. Pomocí příkazu SET DEFAULT TO [disketová jednotka] zaktivujeme jednotku, na kterou budeme zapisovat.

Po zapsání struktury se nás počítač zeptá, zda chceme ihned ukládat data. Stiskneme-li klávesu N, objeví se na obrazovce příkazový řádek a můžeme psát další příkazy. Strukturu souboru si můžeme kdykoliv prohlédnout příkazem LIST STRUCTURE (abychom nemuseli vypisovat příkazy celé, můžeme použít zkráceného zápisu; stačí napsat z každého slova pouze první čtyři znaky, například LIST STRU, nebo použít

jedné z funkčních kláves, na kterých je definováno deset základních příkazů. Jejich seznam je uveden na konci systémové zprávy, kterou vyvoláme pomocí LIST STATUS). Místo klíčového slova LIST můžeme použít též DISPLAY. Rozdíl je v tom, že použijeme-li LIST, obrazovka nám při výpisu delšího textu "odscrolluje", kdežto při DISPLAY musíme posun textu potvrdit z klávesnice. Proto DISP použijeme, chceme-li výpis na obrazovku, kdežto příkazem LIST tiskneme na tiskárnu. Přehled datových souborů na disketu vypíšeme příkazem DIR. Chceme-li si prohlédnout i seznam ostatních souborů, musíme použít příkazu DISPLAY FILES LIKE *.* (oboustranné rozšíření: hvězdička představuje libovolný počet znaků, otazník jeden). V případě, že chceme změnit strukturu datové věty, použijeme MODIFY STRUCTURE. Zobrazí se stejná tabulka jako u příkazu CREATE, ale nyní již obsazená jednotlivými položkami. Můžeme libovolně přidávat další položky, rušit stávající nebo měnit jejich parametry.

Zadávání nových údajů provádíme pomocí příkazu APPEND. Na obrazovce se objeví seznam jednotlivých položek s vyznačenou délkou každého pole. Po zadání obsahu pole odesleme klávesou Return. Chceme-li ukončit zadávání, stiskneme Return s kurzorem nastaveným na první pozici prvního pole prázdného

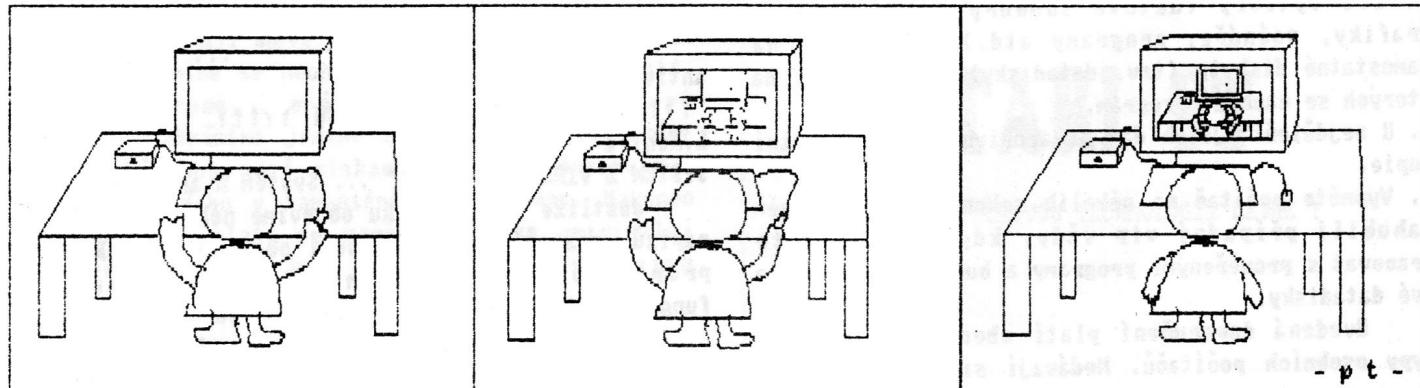
záznamu nebo Ctrl End. Soubor si můžeme prohlédnout pomocí LIST. V tomto případě se nám zobrazí přehled všech záznamů uspořádaný do tabulky. Avšak v případě, že délka položek přesahuje počet znaků v jednom řádku, je výsledná tabulka velice nepřehledná. Proto se tento příkaz dá použít pouze pro práci s velice malými soubory nebo pro kontrolu. Modifikaci příkazu LIST je LIST OFF, kdy se zobrazí stejná tabulka, avšak bez uvedení čísel záznamů.

Když si nyní prohlédneme spodní informační řádek, uvidíme, že obsahuje název právě otevřeného souboru a číslo ve tvaru n/x, kde n je číslo záznamu, na kterém je právě nastaven ukazatel a x celkový počet záznamů v souboru. V případě, že je ukazatel nastaven až za konec souboru, objeví se v tomto prostoru nápis EOF (End Of File - Konec souboru). EOF je implicitně deklarovaná logická proměnná, která nabývá hodnoty .T. v případě, že je ukazatel mimo soubor. Ukazatel můžeme posouvat příkazy GO nebo GOTO [číslo záznamů], příkazem SKIP [počet záznamů] jej posuneme o zadáný počet záznamů dopředu nebo dozadu. Na začátek souboru se dostaneme příkazem GO TOP a na konec GO BOTTOM. Pomocí příkazu DISPLAY (nebo DISPLAY OFF) zobrazíme pouze aktuální záznam ve formě stejné jako u LIST.

(dokončení v příštím čísle)

**ACC COMICS:
HARRY FOX**

(c) 1989 ACC
"Harry kreslí myši"

Přemysl Tvrď

Amiga

Jak se chránit proti virům

Každý uživatel Amigy brzy zjistí, že jeho počítač, programy i výsledky jeho práce jsou ohroženy útoky stále rafinovanějších virů. Přestože množství virů není ještě takové, jako u počítačů kompatibilních s IBM PC, ani nejsou tak běžnou záležitostí, jako u Atari ST, zdá se, že Amiga brzy překoná své kolegy i v této oblasti. Jistě není nic přijemného, když se Vám ulivem víru po několika hodinách práce vymkne počítač z rukou a svůj výtvor z oblasti programátorské, hudební, výtvarné anebo literární můžete začít dělat znova. Pro ty, kterým se již něco podobného stalo, i pro všechny ostatní je určen tento článek, ve kterém se chci s Vámi podělit o své zkušenosti, rady mých přátel a informace z různých časopisů.

PREVENCE

Nejúčinnějším a vlastně jediným způsobem ochrany proti virům je prevence. Následující seznam doporučení, jak se ochránit před nákazou, nepodceňujte:

1. Pokud máte připojen harddisk, odpojte ho vždy, když budete nahrávat neprověřenou disketu.
2. Každou disketu s nově získaným programem nejprve prověřte, zda není napadena vírem. V případě, že objevíte vir, je nejbezpečnější celou disketu znova naformátovat. Snažete tak program i s vírem a disketa bude čistá. Pokud Vám na programu záleží a chcete jej používat, můžete se pokusit zlikvidovat pouze vir. V tom případě si nezapomeňte na disketu poznamenat, že na ní vir byl a budte k ní pro jistotu nedůvěřiví.
3. Všechny prověřené diskety s programy zajistěte proti nahrávání a označte je např. nápisem OK - v pořádku. Neošetřujte tyto diskety antivirovými programy, protože je tak můžete poškodit. Nikdy tyto diskety neodjíšťujte, aby na ně vir nemohl vniknout.
4. Své výtvory (datové soubory textu, hudby, grafiky, scénáře, programy atd.) nahrávejte na samostatné diskety (tzv. datadisky) a ne na ty, na kterých se nachází program.
5. U nejdůležitějších dat si archivujte bezpečnostní kopie.
6. Vypněte počítač na několik sekund, abyste v něm zahubili případný vir vždy, když se chystáte pracovat s prověřenými programy a budete nahrávat na své datadisky.

Uvedená doporučení platí obecně pro všechny typy osobních počítačů. Nedávají sice stoprocentní

záruku desinfekčnosti, ale snižují riziko nákazy na nejnižší míru. Nyní popíši aplikaci uvedených metod pro uživatele Amigy:

STERILNÍ PROSTŘEDÍ A IZOLACE

Nové neprověřené diskety přechovávejte zvlášť od disket, se kterými pracujete, abyste zabránili jejich náhodné záměně. Dříve než začnete pracovat s vyzkoušenými disketami a víte, že výsledek své práce budete nahrávat na datadisk, nebo chcete pracovat s harddiskem, tak v případě, že předtím byly v počítači diskety, na kterých může být vir, vypněte na několik sekund (minimálně 12) počítač od zdroje proudu. Jinak stačí vypínat počítač pomocí RESET (současně stisknout Ctrl, levé A, pravé A). Nemusíte také stále vypínat počítač od proudu, jestliže víte, že nebudete nic nahrávat a pracujete pouze se zajištěnými disketami (prohlížení nových programů, ukázky, hry). Neprověřené diskety co nejdříve prohlédněte a zlikvidujte případné viry. Pokud se projeví vir na některé prověřené disketě, ihned ji dejte do izolace anebo vymažte.

ZJIŠTĚNÍ VIRU

Existuje více typů virů, které se pokusíme odhalit několika způsoby. První typ víru pro Amigu se nahrává do bootblocku, což je zaváděcí oblast diskety a je umístěna v sektorech 0 a 1. Abychom takový vir poznali, musíme do těchto sektorů nahlédnout. Nahrajeme program na prohlížení disket, který umožňuje zobrazit obsah jednotlivých sektorů v ASCII, např. Diskwik nebo Smartdisk. Pak vložíme disketu, kterou si chceme prohlédnout, a nastavíme sector editor. Zvolíme zobrazení ASCII a prohlížíme sektory 0 a 1, bootblock. Viry poznáme podle charakteristického řetězce znaků, jako např.: "CHM!" ... SCA virus a jeho mutace AEK
"Virus.by.Byte...Bandit" ... Byte-Bandit virus
"DASA0.2" ... Dasa virus
"Your Amiga is fucked from a nice GYROS" ... Gyros virus
"North.Star" ... Northstar antivirus
"TRISTAR-Viruskiller." ... Tristar antivirus
"----- DISKETTE VIRUSFREI -----" ... Quinto-soft antivirus
"!!!!!! DISK JE BEZ VIRUŠU !!!!!" ... mutace L.Kontra"
"SYSTEM Z VIRUS PROTECTOR" ... System Z antivirus

Jestliže v bootblocku objevíme některý z těchto nápisů, znamená to, že původní obsah bootblocku byl přepsán vírem a program tedy nemusí správně fungovat. Antiviry mají v tomto ohledu stejný dopad jako viry, t.j. na disketě chybí původní bootblock. Stejně podezření můžeme mít i při standardním obsahu

bootblocku, který mohl některý uživatel dodatečně zavést příkazem INSTALL.

Dalším typem víru je vir, který je nahrán na disketu jako samostatný soubor s nějakým krycím názvem. Takovým falešným programem je např. program s názvem LoadWB o délce 3528 Bytes, protože ten pravý LoadWB má délku 2784 Bytes.

Konečně zbývajícím typem víru jsou všechny viry, které umíme zatím odhalit jen podle jejich vnějších projevů, většinou když už je pozdě. Podezřelé také může být, když nás počítač vyzve známým nápisem "Volume ... is write protected" abyhom odjistili disketu, přestože jsme na ni zrovna nic nahrávat nechtěli. Může to být hlášení netrpělivého víru, kterému se vložená neinfikovaná disketa zalíbila.

LIKVIDACE VIRU

Máte několik možností, co s napadenou disketou udělat. Nejlepší je ji znova naformátovat a považovat za čistou. Tak ovšem zlikvidujete všechny programy nebo data, které na ní byly. Pokud je chcete používat, ošetřete disketu některým antivirusovým programem. Nahrajte si např. program Tristar Viruskiller, vložte odjištěnou disketu s vírem a přepište bootblock antivirem. Tak zabráníte šíření víru, ale neopravíte program na disketě, pokud byl vírem již poškozen. Disketu ošetřenou Viruskillerem nemusíte mít v izolaci a nemusíte po jejím použití vypínat počítač. Program na ní můžete klidně používat, ale počítejte s určitým rizikem, že může být poškozen a nemusí správně fungovat všechny funkce, nebo může přestat fungovat úplně. Nebezpečí ostatním disketám sice nehrozí, ale pokud si v takto ošetřeném databázovém programu vybudujete nějakou kartotéku, třeba se Vám jednou porouchá. Tehdy ovšem oceníte význam datadisku a jeho bezpečnostní kopie, pokud je používáte. Zde malou poznámku: Nikdy nepoužívejte antivirové programy bezdůvodně! Zničíte tak nenávratně původní obsah bootblocku, který může být pro správnou funkci programu důležitý a navíc antivirus může být ve skutečnosti maskovaným vírem.

Co nás čeká

V současné době zlomyslní jedinci na celém světě připravují nové typy víru a různé mutace starých. Nesmíme se nechat novou epidemii zaskočit. Budoucí pohromě, která by mohla zničit veškeré programy, zabráníme jedině důslednými hygienickými návyky. Všechny nově získané programy doporučují držet delší dobu v karanténě a pozorovat. Nakonec jedna rada: Vyplatí se používat pouze originální koupené programy, kde je riziko výskytu víru minimální.

Martin Ludvík

Počítače roku

Jak je již tradičí, redakce předních světových počítačových časopisů volí koncem roku nejlepší počítače uplynulého roku.

Počítač (systém) musí být vyzráhlý a dostatečně rozšířen na trhu, musí mít nějaké technické zvláštnosti a naznačovat směr vývoje.

Každá redakce mohla rozdělit až 100 bodů maximálně pěti soutěžícím.

Domácí počítače roku 1987:

1. Commodore Amiga 500	460 bodů
2. Atari 520 ST+	105 bodů
3. Spectravideo SV 738	78 bodů
4. Atari 1040 ST	58 bodů
5. Schneider CPC 6128	45 bodů
6. Commodore 128	35 bodů
7. Atari 800 XL	30 bodů
8. Sinclair ZX Spectrum	28 bodů
9. Commodore 4/plus	15 bodů

redakce: Chip (NSR), Chip (Itálie), Chip/Micro Mix (Nizozemí), Chip-micros (Španělsko), Komputer (PLR), Personal Computing (USA), Practical Computing (Velká Británie), Soft et Micro (Francie), UJ Impulsus (MLR).

Domácí počítače roku 1988:

1. Atari 1040 ST	300 bodů
2. Acorn Archimedes	200 bodů
3. Commodore Amiga 500	145 bodů
4. Panasonic MSX 2	100 bodů
5. Vendex	40 bodů
6. Commodore C-64	25 bodů
7. Commodore PC 1	20 bodů
8. Olivetti PC 1	20 bodů
9. Epson PC J1	20 bodů
10. Blue Chip PC	20 bodů

redakce: jako v roce 1987, ale Chip/Micro Mix vystřídaly Svět komputera /Jugoslávie/ a ASCII - Magazine /Japonsko/.

Podrobnější údaje o výše uvedených soutěžích najdete v časopise Komputer 12/87, Chip 11/87 a Komputer 1/89, Chip 11/88.

ATARI ST

DĚLÁME ŠPIČKOVOU TECHNOLOGII LEVNĚ !

Martin Ludvík

Amiga

Computerová biologie aneb víry jsou tu !

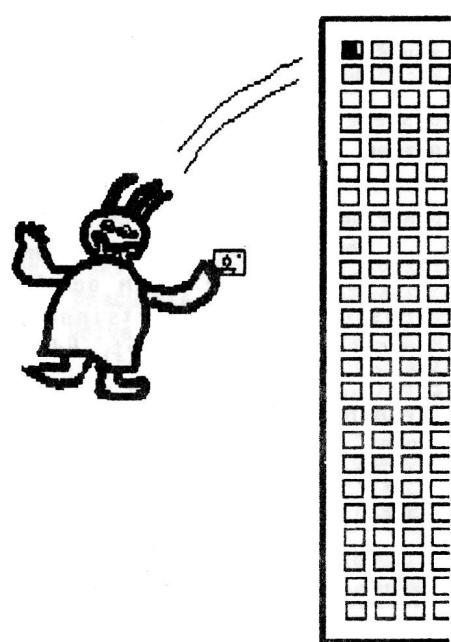
Computerová biologie aneb víry jsou tu, ale žádnou paniku !

V každém computeru žije mnoho malinkých zvířátek, které přispívají k tomu, aby uměl to, co od něj očekáváme. Také ve Vaší AMIGE rádi stovky brouků, červů a mikroorganismů. Podobně jako u jiných počítačů s DOSem existuje i u Vaší AMIGY nebezpečí nakažení zákeřným parazitem - vírem. AMIGA víry mohou obsluze neznalé způsobit řadu nepříjemností, ba dokonce ji mohou i ohrozit na životě! Naštěstí k nejhoršemu nedochází často. Svět vši jen o dvou případech. V americkém časopise The Amiga Herald Tribune 1988/12 na str. 324 je zmínka o čtyřadvacítiletém zaměstnanci jedné malé firmy, který po několika měsících vkládání dat spatřil na obrazovce svého monitoru škodolibý nápis víra o zničení dat a marnosti svého počinání, což nebohého programátora vedlo ke skoku z čtyřadvacátého poschodi. K druhé ztrátě na životě došlo v Tibetu, kde se jeden řádový mnich domníval, že ho AMIGA vir nakazil leprou a tak využil vynález svých předků k sebeophábení za živa, aby dodatečně (ale pozdě) zjistil, že lepru nemá. Nejhorší ovšem na celém případu je to, že dotyčný mnich před sebezasypaním svou Amigu rozsekal na kousky a posléze ji svěřil plamenům. Aby k podobným případům již nedocházelo, přečtěte si následující řádky, zkонтrolujte

si všechny diskety a napište do redakce své zkušenosti se zrádnými Amiga víry. Může to zachránit nejen Vaše zdraví, ale i to nejcennější, co máte - Vaši Amigu. Jinými slovy: nebojte se, AMIGA víry jsou pro použitého a opatrného člověka neškodné!

SCA - virus je prvním zjištěným Amiga vírem na světě. Je pro něj radostí, když se může usadit ve všech Vašich disketách, které uložíme do Amiga drivu. Dává přednost bootblocku a protože nechce být rušen, vyhodí všechna data, která tam před tím byla. To šlo nějakou dobu dobré, protože byl stejně neobydlený. Časem však stále přibývalo programů, které si dělají nárok na bootblock, např. Bootblock-Intros nebo hry Outrun, Terror-pods a Barbarian. Na tyto programy má SCA - virus okamžitě smrtící účinky. Jinak je tento virus celkem neškodný. Není totiž možno, aby SCA - virus zničil programy mimo bootblock, jako jsou např. texty. Virus se za určitých okolností ohlašuje nápisem "Something wonderful has happened. Your Amiga is alive!!! And even better ... Some - of your disc are infected by a virus. Another masterpiece of The Mega-Mighty SCA!!! /Stalo se cosi skvělého! Tvoje Amiga ožila!/ A stále lepší... Některé z Vašich disků jsou nakaženy vírem!/. Tento virus lze bez obtíží zlikvidovat.

Dalším vírem na Amigu je vírus BYTE BANDIT. Virus se

zahlásí asi po šesti minutách v případě, že nejméně 2x vynuluje Amigu a že se vírus nejméně 6x zkopíroval. Obrazovka zůstane a počítač jakoby umírá. Jestliže zmáčknete postupně LEFT ALT, LEFT AMIGA, SPACE, RIGHT AMIGA a RIGHT ALT, můžete ještě 6 minut pokračovat v práci, než se BYTE BANDIT opět přihláší. Tento vírus však již ničí data i mimo bootblock. To se projeví časem pozvolným hroucením programu. Tím je dána i nespolehlivost programu po zničení víru.

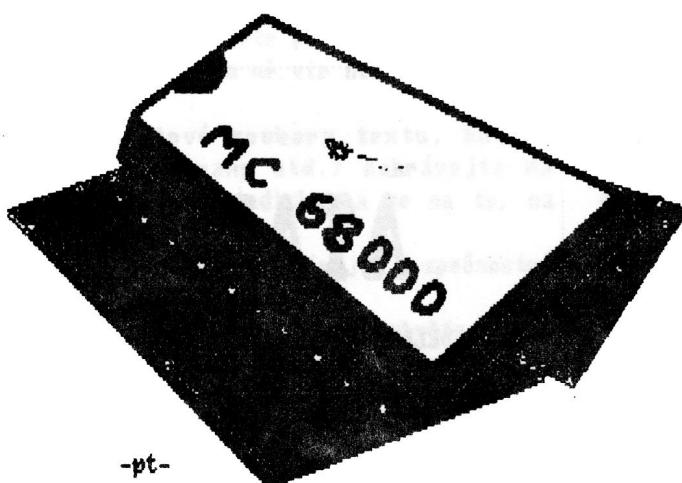
Nejjákeřejším Amiga vírem je vírus DASA /český Dáša/. Údajně totiž vír nelze zničit! Dáša se přes bootblock dostane na disketu, kde páše škody. Po ošetření bootblocku ovšem ve své destrukční činnosti nepřestává! Proto doporučuji ráději nepoužívat diskety, které byly ošetřeny VIRUS KILLEREM či příkazem INSTALL. A v návaznosti na to neošetřovat zdravé diskety /vzbuzuje to oprávněnou nedůvěru k programu/.

JAK IDENTIFIKOVAT VIRY?

1. Programy typu TRISTAR VIRUSKILLER, VIRUS PROTECTOR /VK/
2. Programy na prohlížení diskety typu DISKMIK, SMARTDISK

Viry u Amigy se zapisují do bootblocku /sector 0 a 1/. Tam je lze jednoduše identifikovat pomocí jejich názvů.

[1] BLEEK-JENRICH:
Das Grosse Amiga-Virenschutzpaket.

ACC
TEST

SE PŘEDSTAVUJE

Rubrika ACC TEST se bude zabývat testy prodávaného hardware i software. Po dlouhých výměnách názorů dospěla skupina známých osobností z oboru výpočetní techniky k závěru, že se bude vycházet z představy domácího počítače roku 2000. Vývoj počítačů se velmi spatně odhaduje, ale ledacos se dá podle dosavadního výzkumu odvodit. Například procesor MC 68000 má odhadovaný výkon 0.5 MIPS (milionů operací za sekundu), ale připravovaný RISC procesor od téže firmy má mít již 50 MIPS. Domácí počítače budoucnosti budou mít takové parametry, aby zvládaly základní požadavky amatérské audio a video techniky. Je velice pravděpodobné, že tyto počítače budou ve formě digitálního videa, ovšem místo kazety budou mít mazatelný CD disk. Toto médium bude sloužit kromě ukládání kvalitního obrazu a hudby i jako výkonnější pružný disk. Počítač vlastně nahradí v nové kvalitě kazetový magnetofon, CD přehrávač, video a další výrobky spotřební elektroniky.

Pravidla testování počítačů

Rychlosť je udávána v desetinách MIPS; grafikou se rozumí paměťový prostor, který zabere jeden obrázek při maximálním rozlišení a při maximálním počtu barev (v KB); disk znamená kapacitu vyměnitelné diskety nebo disku (v MB), který je v základní konfiguraci počítače. Při posuzování poměru ceny k výkonu se vychází z průměrné ceny výrobku v SRM, od které se odečte cena paměti. Tato "čistá" cena se pak vydělí výkonem, což je aritmetický průměr prvních třech údajů. ACC TEST je udáván v procentech, kde pomyslný základ je VIDEO-CD-POČÍTAČ, neboli domácí počítač roku 2000.

ACC TEST	test počítače										38 %
	Commodore Amiga 500										
	cena 998,-DM										
rychlosť [1/18 MIPS]	2	4	8	16	32	64	128	256	512	1024	
grafika [KB]	8	16	32	64	138	256	512	1024	2048	4096	
disk [MB]	1	2	4	8	16	32	64	128	256	512	
cena/výkon	325	388	275	250	225	200	175	158	125	100	
ACC TEST											100
											50 60 70 80 90 100

Amiga 500 (ROM - Kickstart verze 1.2 a 1.3) je určena především pro domácí použití, i když některými parametry předstihuje výkonné profesionální počítače. Ve světě se již prodalo přes 1 milión kusů tohoto počítače. Počítač je integrován do klávesnice typu AT, která je velice kvalitní. Design je dobrý, výrazně funkcionalisticky řešený. CPU MC 68000/7.14 MHz. Paměť RAM je 512 KB, vnitřně snadno rozšířitelná na 1MB, externě na celkem 9 MB RAM. Paměť ROM má 256 KB. Myš je průměrné kvality, pěkného vzhledu a dobře sedne do ruky. Rychlosť počítače je dvojnásobná v porovnání s IBM PC/AT. Je možno zobrazit až 4096 barev při jakémkoliv rozlišení současně s malým omezením. Maximální rozlišení pro animaci je 640x512 bodů, pro jiné aplikace 640x256 bodů. Amiga má možnost využít aktivně i rámeček okolo obrazu, čímž se zvětší adekvátně rozlišení. Zvukový výstup je poměrně kvalitní, stereo, obsahuje dvě dvojice D/A převodníků (sampling). Operační systém je velice pružný, možnosti rozšíření jsou i po hardwarové stránce pomocí systémového konektoru na levé straně počítače, kde lze připojit harddisk, koprocessory, programátory paměti atp. Další konektory: RS 232 C, Centronics, disk drive, myš, joystick, stereo audio out, RGB analog a digital, Monochrom Composite-Video výstup, místo pro interní rozšíření paměti s hodinami reálného času. Lze připojit mj. Genlock-interface, MIDI a TV modulátor. Amiga používá multitasking, který umožnuje práci více programů současně. Dobré možnosti má Amiga v grafice, podporované blitterem, který urychluje přesuny v paměti obrazu (v testu rychlosti se k tomuto přihlídlo). Grafický obslužný systém Workbench je velice rychlý, pracuje s ikonami, okny a s obrazovkami (screens). Umožňuje zobrazit více běžících programů současně. Amiga má velice nízkou poruchovost. Možnost softwarové emulace C-64, CP/M (Z80), Macintosh, MS-DOS (10-20% rychlosti, omezení v grafice). Je mnoho software, ve světě již existuje přes 5000 disket s volně přístupnými programy (Public-Domain) a přes 2000 profesionálních programů. V ČSSR je Amiga rozšířená a venují se jí již dva časopisy.

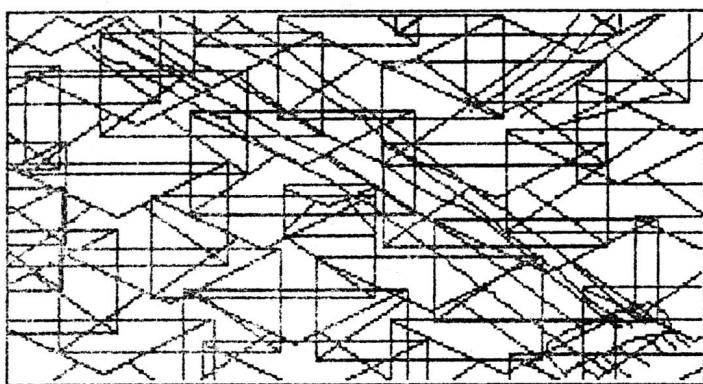
NEVÝHODY:

Vestavěná disketová jednotka (1 MB/888 KB) bývá od různých firem, některé typy vykazují občasné závady. Komplikovaný způsob ukládání dat na disketu zpomaluje práci s disketou a musí nutně vést k rychlejšímu opotřebení mechaniky. Nevýhodou je možné zhroucení systému při výpadku jednoho programu, což se projeví hlášením GURU MEDITATION s kódem příčiny zhroucení. Snímková frekvence obrazu je nízká, odpovídá parametrům TV a není možno ji zvýšit. Není možné používat režimy s 512 řádky pro zřetelné blikání obrazu (prokládaných 50 Hz). Nevýhodou je i absence barevného Composite-Video výstupu.

MÁTE SLOVO:

V této rubrice budeme zveřejňovat Vaše názory, podněty, připomínky, stížnosti, návrhy. Můžete sde napsat své zkušenosti s Vaším počítáčem, se schůzkami a kvalitou služeb poskytovaných jednotlivými kluby, můžete se obrátit na ostatní čtenáře s žádostí o pomoc při řešení problému a podobně. Na Vaše dotazy, které mohou zajímat širší okruh čtenářů, odpovíme v rubrice ZEPTALI JSTE SE, na ostatní odpovíme individuálně.

Těšíme se na Vaše dopisy!

Obr.: Vaše dopisy

-pt-

CENY:

Počítáče v SRN:

Pokud si chcete dovézt počítač nebo příslušenství ze Spolkové republiky Německa, jistě Vás budou zajímat ceny, které zde otiskujeme. Vybrali jsme je z inzerátů firem Vobis, Prosoft a 2fachComputer zveřejněných v časopise Chip, 7, 1989.

Typ: Prodejce: Vobis/ProSoft/2fach

Commodore Amiga: Ceny: (DM)

Commodore Amiga 500	895.- / 998.- / 888.-
s monitorem 1084 S	/ 1444.-
HF-modulátor	/ 49.-
3.5 floppy extern	248.-
Highscreen KP748 stereo	648.-
Commodore Amiga 2000	1898.- / 1828.- / 1777.-
s monitorem 1084 S	/ 2398.- / 2222.-
Monitor 1084 S	/ 588.- / 599.-
Philips CM 8833	/ 555.-
PC-XT-Karte 5.25"	/ 848.- / 888.-
3.5 floppy intern	199.- / 144.-
20MB Autoboot HD 2000	748.-
A 501 paměť 512kB	325.- / 299.-

Atari ST:

Atari 520STM	/ 488.-
Atari 520STM, SF314	/ 848.- / 777.-
Atari 520STM, SM124	/ 777.-
Atari 1040STF, SM124	1395.- / 1298.-
0.5MB floppy SF354	/ 155.-
1 MB floppy SF314	/ 333.-
čb Monitor SM124	/ 428.- / 333.-
barevný monitor SC1224	675.- / 678.- / 666.-
Megafile 30 MB harddisk	/ 888.-
MD 40 MFM harddisk	/ 1548.-

Amstrad a Schneider PC/XT:

Schneider EURO PC	998.- / 999.-
Amstrad PC 1640DDMD	/ 1668.-
Amstrad PC 1640HDMD	/ 2298.-
Amstrad PC 1640DDEGA	/ 2498.-
Amstrad PC 1640HDEGA	/ 3098.- / 2777.-

Amstrad PS/2 Modell 30:

Amstrad PC 2086DDMD	/ 2398.-
Amstrad PC 2086HDMD	/ 2958.-
Amstrad PC 2086DDCD	/ 2798.-
Amstrad PC 2086HDCCD	/ 3358.-

-pt-

Fungujou na Amige programy z C-64?

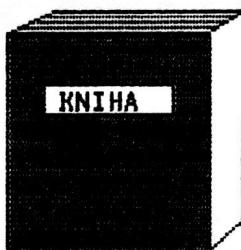
Michal Beneš
(5 let), Praha 1

Ano, fungují. Emulátoru C-64 se bude dle podrobněji věnovat v některém z příštích čísel.

TOP DOZEN:**Amiga****INZERCE:****Hraparáda ACC**

V této rubrice zveřejňujeme pořadí nejlepších her, které jsme stanovili podle názoru členů a spolupracovníku redakce.

1. HOLE-IN-ONE
2. HOLLYWOOD POKER PRO
3. THE DUEL
4. Deja Vu
5. Hostages
6. Super Hang On
7. Ports Of Call
8. Tetrís
9. Defender Of The Crown
10. Battle Chess
11. Hardball
12. F/A-18 Interceptor

Pozor!

Hledáme pro rozšíření KNIHOVNY LITERATURY se zaměřením VIDEO-CD-POČÍTAČE A HYPERMEDIA majitele knih, časopisů a dalších dokumentů. Možné i kopie. Výhodné podmínky. Zejména uvítáme literaturu k počítačům Amiga a Archimedes.

INFORMACE podí:
1113. ZO Svazarmu,
knihovna, příhrádka 39,
111 21 Praha 1.

KOUPIM POČÍTAČ AMIGA 500 + monitor za solidní cenu.
Tomáš Zikmund, Slezská 20,
46015 Liberec 15.
Zn.: "A101."

KOUPIM POČÍTAČ Amiga nebo Archimedes.
Zn.: "Cena? - A102."

KOUPIM PAMĚŤ 512 KB k Amize.
Zn.: "Levně - A103."

PRODÁM AMIGU, zdroj, 3 diskety a manuál za 39000.-Kčs. Včetně
Zn.: "Myši - A104."

PRODÁME PROGRAMY
Zn.: "Grossoft - A105."

VYMĚNÍM profesionální počítač Schneider EURO PC XT 512 kB, 1x3.5" drive, 720 kB a Hercules monitor za Amigu s barevným monitorem.
Zn.: "Doplatek nechci - A106."

PRODÁM počítač Amiga 500 za 40000.-Kčs.

Zn.: "Spěchá - A107."

KOUPIM tiskárnu. Pošlete ukázkou tisku.
Zn.: "A108."

-ml-

ACC

ČASOPIS PRO ZÁJEMCE O VÝKONNÉ DOMÁCÍ POČÍTAČE, VIDEO-CD-POČÍTAČE, HYPERMEDIA, ...

POPISY PROGRAMŮ, TESTY HARDWARE

Příspěvek na 1 číslo:
cca 4.-Kčs.

Spolupráce s kluby Amiga, Archimedes, ST

Objednávky na adresu:

ACC, box 39, 11121 Praha.

AMIGA KLUB

AMIGA KLUB PRAHA, 1113. ZO Svazarmu, přijme nové členy - uživatele a zájemce o počítače Commodore Amiga. Nabízíme klubový AMIGA ZPRAVODAJ, možnost účasti v databance programů, schůzky se zajímavým programem, knihovnu literatury, české příručky k Amize, zdarma ACC. Vstupní jednorázový klubový příspěvek je 200.-Kčs, v dalších letech je příspěvek několikanásobně nižší. Informace a přihlášky si vyžádejte na adresu:

AMIGA KLUB
P.O.Box 39
111 21 PRAHA

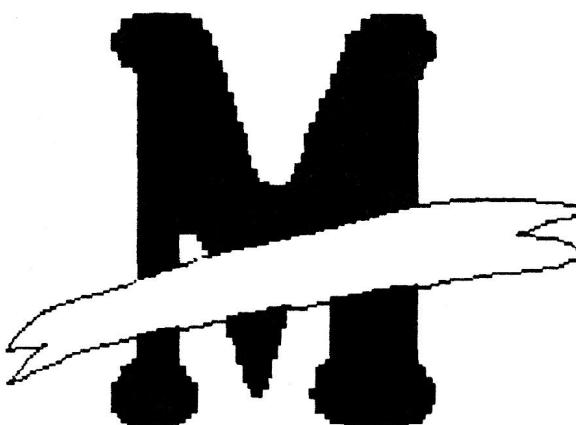
A-Mikron

SOFTWARE A HARDWARE PRO AMIGU - OPRAVY A ÚPRAVY AMIGY

Opravy Amigy

za výhodné ceny dle ceníku čoú z r. 1988
záruka 6 měsíců

Připravujeme ...

Periférie firmy Mikron

"Viřík"

- ochrání Vaše disky před viry

verze pro Amigu 500:

vnitřní ..... pouze 498,-Kčs
vnější 796,-Kčs

Programy pro Amigu

Informujte se u nás !

Mikron
přihrádka 414
111 21 Praha 1

AMIGA ZPRAVODAJ

Vydává Amiga klub pro vnitřní potřebu.
Redakce: P.Tvrď, M.Ludvík.
Vychází jako nepravidelná příloha ACC.

INFORMACE AMIGA KLUBU PRAHA

Amiga klub, P.Box 39, 111 21 Praha 1

1

PŘÍLOHA ČASOPISU

TECHNICKÝ ZPRAVODAJ

ÚVTEI 89 007

ACC

1989

1

Společnost přítel domácích počítačů

Vítejte v klubu!

Vážení přátelé,

majitelé i fandové výkonných osobních 16/32 bitových a RISC počítačů. Vítám mezi námi majitele i zájemce o počítače Commodore Amiga, Acorn Archimedes, IBM PS/2 a Next. Všem zájemcům o osmibitové počítače Commodore C 16, C 116, C 64, C +4, VIC 20 apod., doporučuji obrátit se na klub COMMODORE při 602. ZO Svazarmu, Z.Wintra 8, 160 00 PRAHA 6, vedoucí ing. Pavel Bukovský.

Naše organizace VIDEO-CD-POČÍTAČE vznikla v roce 1988 a prvním klubem byl AMIGA KLUB. Schůzky klubu se konají každou první sobotu v měsíci od 10 do 14 hodin v areálu Sportkomplexu TJ Motorlet v Praze 5 (jediná větší budova na stanici metra "RADLICKÁ" trasy B). Využívám příležitosti, abych poděkoval všem aktivním členům za jejich obětavou práci v klubu, která je postavena na nadšení a jejich osobních vlastnostech, a vyzval všechny ostatní, aby se také zapojili a pomohli zlepšovat úroveň klubu. Se svými návrhy se obraťte na kteréhokoli člena výboru nebo písemně na adresu: Amiga klub, příhrádka 39, 111 21 Praha 1.

Vaše námety pochopitelně uvítáme

Ing. Viktor Šustr,
zakladatel klubu

Schůzky Amiga klubu

Schůzky se konají v zasedací místnosti Sportkomplexu TJ Motorlet (bazén) na stanici metra Radlická v Praze 5.

Jak se pracuje s Page Settem (Přemysl Tvrď)
sobota 7.10.1989 středa 11.10.1989

Textové editory, fonty, čeština (Robert Černák)
sobota 4.11.1989 středa 15.11.1989

Basic a C na Amize (David Josík)
sobota 2.12.1989 středa 13.12.1989

Schůzky v sobotu jsou určeny zejména pro mimopražské zájemce a jsou od 10 do 14 hodin. Středeční schůzky jsou od 17.30 do 20.00 hodin. Na schůzkách je k dispozici databanka programů a na začátku každé schůzky je přednáška pro začátečníky (asi 30 minut).

Pokud se Vám schůzky nelibí, vůbec nám to nevadí. Ještě však dosud nebyla poslední schůzka (alespoň doufáme) a tak je vše ve Vašich rukou. Připravte si přednášky pro ostatní, nebo alespoň přineste s sebou Vaši Amigu a další hardware, nejlépe celou sestavu. A máte-li vlastní programy, neváhejte! Jestliže nic nemáte (ani nápad), tak se neuvzdávejte a snažte se. Jdi k mravenci, lenochu, shlédni cesty jeho, a nabud moudrosti.

KNIHOVNA

Knihovna se dělí na dvě části:
a/ Knihovna literatury
b/ Databanka programů

Knihovnu může používat každý člen /nebo host/ Amiga klubu, který dá do databanky 5 disket. Při ukončení členství nebo zrušení databanky mu budou diskety vráceny. Uživatelé knihovny dostanou seznam titulů, které jsou k dispozici a pravidelně budou informováni o novinkách.

AMIGA ZPRAVODAJ 1

MÁTE SLOVO:

Jak to vidi ing. Bukovský ?

Vše, co v současné době probíhá u Amiga klubu 1113, ZO Svazarmu, je vedeno zásadní snahou udělat něco pro uživatele počítače Amiga, sduřit je a alespoň vlastními silami pozvednout úroveň jejich práce s počítačem. Zde je nutno připomenout, že všichni členové naší ZO dělají tuto dobrovolnou práci zdarma, neboli nepobírají za tuto činnost žádný stálý či jednorázový plat, i když by si to jistě zasloužili a v budoucnu to asi bude třeba zajistit. Dokladem nemalého úsilí jsou kromě nutné administrativní činnosti i ukázkové předváděcí akce klubu na E-burzách i několikrát v OD KOTVA. Členové klubu neváhali obětovat svůj volný čas, riskovat poškození vlastní techniky i potíže při dopravě. I na E-burze dne 17.3.1989 byla AMIGA zastoupena sedmi (!) počítači, což vyvolalo údiv i u Sinclaira.

Právě na této E-burze však ing. Bukovský z 602. 20 Svazarmu říkal podivné informace o činnosti naší organizace. Uvdil o našich zakládajících členech, že si prý přivlastnili "jeho" adresy majitelů počítače Amiga. Přitom adresy jsme získali prostřednictvím inzerátu našeho člena ing. Šustra. Obvinil organizaci i z nevrácení disket, dokonce i z reklamy na náš klub! Varoval nás z případného porušování autorských práv výrobců software a manuálů s tím, že při nejbližší příležitosti na nás podá žalobu. Vytýkal nám např. i to, že prý kvůli naší ZO vznikají v jiných městech samostatné AMIGA kluby. Ale vznik jiných klubů a jejich činnost, spolupráce - to je přeci správné!

Některá tvrzení ing. Bukovského se nezakládají na pravdě. Tímto jednáním se hluoce dotkl našich poctivých členů. Práce ing. Bukovského jsme si vždy velmi vážili a nevíme, proč totto provádí. Věříme, že tato nepravdivá tvrzení byla z části zapříčiněna jeho špatnou informovaností anebo chováním ing. Šustra. Naše organizace vidi cestu vpřed v ovzduší spolupráce a nikoli v podezírání a pomluvách. Metody ing. Bukovského však mají k spolupráci daleko. Mohou vést ke ztrátě důvěry nejen k jeho osobě, ale i k Amiga klubu a dokonce odradit zájemce od koupi Amigy.

Martin Ludvík,
jednatel

Pozn.red.:

Uvítám, když se ing. Pavel Bukovský k tomuto článku vyjádří prostřednictvím časopisu ACC. Rovněž další členové klubu mohou napsat své zkušenosti. Adresa redakce: ACC, box 39, 111 21 Praha 1.

Po uzávěrce: Chaos na E-BURZE

V sobotu dne 31.9.1989 se uskutečnila v paláci Kotva Revoluční 3 dnes již tradiční E-BURZA (o E-BURZE se piše v ACC 1, str.2.). Náš Amiga klub tu měl současně mít schůzku a měl vyhrazen prostor celého jeviště, což bylo méně, než bylo původně předpokládáno. Způsobila to nečekaná absence prostoru v prvním suterénu. Veřejnost byla proto vpuštěna do prostoru burzy již od 8 hodin a tak se část našich členů s technikou nemohla rozmiřit podle původní představy. Davy zvědavců se tisnily v bezprostřední blízkosti techniky, později ji dokonce zcela obklípily a pohltily. Situace se přes snahu organizátorů i dobrovolníků

nepodařilo zvládnout a tak na schůzce Amiga klubu vládl chaos. Uspokojit alespoň částečně své členy bylo téměř nemožné. Zpravodaje a bulletiny nestačila tiskárna vytisknout v termínu. Databanka sice fungovala, ovšem dostat se k "databankéri" bylo mimo lidské síly. Informace pro nové majitele Amigy se získávaly ztěžka, neboť bylo málo času v této situaci na zdlouhavé vysvětlování. Plánované přednášky se pro nedostatek místa nekonaly. Mnoho členů i zájemců odešlo předčasně domů. Po dvacáté hodině se začaly prostory vyprazďovat a tak byla umožněna lepší činnost databanky. Nakonec nás museli pořadatelé E-BURZY přenášet k ukončení schůzky a jeden z nich, celý nešťastný, prohlásil: "Jsou to blázni, když se dostanou k Amige, tak je nikdo od ní neodtrhne". Pro příští E-BURZU (25.11.1989) nám slíbili pořadatelé, že budeme mít k dispozici kromě jeviště i druhý největší sál. Tam budou mít přístup především členové Amiga klubu, kde pro ně členové uspořádají přednášky a kde bude fungovat databanka.

-ml-

Dvě připomínky

Připomínka k textovému procesoru upravenému do češtiny:

Klávesnice nemáže obsahovat znaky odpovídající českému psacímu stroji, neboť při předefinování znaků by došlo ke ztrátě znaků nutných při programování. Totiž český psací stroj neobsahuje funkční znaky programovacích jazyků. Zde by muselo dojít k určitému kompromisu.

Připomínka k neuveřejňování členů klubu:

Každý klub zveřejňuje členy klubu a seznam programů jednotlivých členů.

Výměna programů se provádí mezi jednotlivými členy a tím nemusí docházet k vytváření obsáhlých knihoven klubu.

Václav Konvalinka,
Mariánské Lázně

VEREJNÁ INFORMOVANOST - PŘEDPOKLAD DOBRÉ FUNKCE KAŽDÉ ORGANIZACE

Důležitá rozhodnutí, ekonomika a zprávy ze života klubu

* Kupujeme cyklostyl

Před několika měsíci přivezl náš člen ing. Šustr (tehdy předseda naší ZO) znenadání nový cyklostyl. Když oznámil, že je dohodnut s naším OV Svazarmu o kompletní finanční úhradě tohoto zařízení, byl stroj vyzkoušen. Poté se dodatečně zjistilo, že OV Svazarmu nemá finanční prostředky a že naší organizaci nic neslibil. Vzhledem k tomu, že jsme v té době také neměli oněch cca. 8 tisíc Kčs, slíbil nám ing. Beneš (TJ Motorlet), že se jej pokusí TJ odkoupit. Mezitím přišla upomínka k zaplacení. Tuto jsme předali ing. Benešovi, který již téměř na 100% sliboval, že TJ cyklostyl odkoupí. Poté přišla další upomínka, tentokrát formou posledního pokusu o smír (do 8 dní). Hospodáři ZO P. Vladýkovi bylo ing. Benešem řečeno, že se osobně domluví následující den s dodavatelem o odběru pro TJ Motorlet. Asi týden na to však ing. Beneš oznámil, že odkoupení nebylo schváleno výborem TJ a že tudíž stroj neodkoupí. Mezitím přišla zpráva z TOMOSu, že cyklostylový papír není a asi nebude.

-ml-

AMIGA ZPRAVODAJ

Vydává Amiga klub pro vnitřní potřebu.

Redakce: P.Tvrď, M.Ludvík.

Vychází jako nepravidelná příloha ACC.

INFORMACE AMIGA KLUBU PRAHA

Amiga klub, P.Box 39, 111 21 Praha 1.

2

PŘÍLOHA ČASOPISU

TECHNICKÝ ZPRAVODAJ

ÚVTEI 89 007

ACC

1989

2

Společnost přátel domácích počítačů

Konec "Šustrklubu"

Ve čtvrtek 6.4.1989 proběhla scháze výboru, která byla počátkem změny ve vedení naší organizace.

Této scháze se zúčastnili:

- místopředseda ing. Milan Kálal, CSc
- pokladník Tomáš Budina
- hospodář Petr Vladýka
- jednatel Martin Ludvík

Tedy všichni členové výboru až na předsedu ing. Viktora Šustra, který se bez omluvy nedostavil. / Nebylo to poprvé - později uvedl, že na scházi nebyl povzán písemně /.

Scházi vedl místopředseda. Jednání se zabývalo návrhem vyloučení ing. Šustra z 1113.ZO Svazarmu, které přednesl Martin Ludvík. Mimo jiné v něm uvedl, že ing. Šustr dluží některým členům Amiga klubu peníze a jiné předměty, chová se bezohledně a sobecky, přestože byl mnohokrát upomínán. V další části návrhu vyzdvihl zásluhy ing. Šustra pro klub, zejména založení organizace a vytvoření rady klubu. V závěru užíval k diskusi o ing. Šustrovi s návrhem vyloučit ho z našich řad.

Rada ZO se shodla v názoru, že počet uživatelů počítače Amiga, kteří nechtějí vstoupit do našeho klubu, se díky špatné pověsti ing. Šustra neustále rozšiřuje. V další diskusi vyšlo najevo, že opodstatněně. Např. Petr Vladýka vyjádřil souhlas s názory členů, že si ing. Šustr přivlastnil překlady a výtahy z odborných článků, které členové překládali pro potřeby klubu a že je ing. Šustr nechce vrátit. Tomáš Budina, kterému ing. Šustr dluží věci v hodnotě asi 100,- DM, uvedl, že ing. Šustr obstaral bez finančního krytí a souhlasu rady cyklostyl. Od trestního oznámení bylo upuštěno, protože TJ Motorlet se nabídl cyklostyl odkoupit. Ing. Milan Kálal, CSc, sdělil, že zná asi deset majitelů počítače Amiga, kteří nechtějí vstoupit do našeho klubu vzhledem k nejistotě, kterou vyvolává jednání ing. Šustra. On sám přišel o věci v hodnotě 190,- DM, které si ing. Šustr nejprve půjčil a pak prohlásil, že je předal nějakému podniku.

Rada se usnesla, že ing. Šustr musí vrátit veškerý majetek ZO v co nejkratším termínu, schválila projednání návrhu disciplinárního opatření na následující členské scházi a konstatovala, že negativní pásobení ing. Šustra by nepřestalo ani v případě, že by zástal třeba jen řádovým členem.

Vyloučení ing. Šustra

Téhož dne na členské scházi / 16 členů, 6 hostů / seznámil místopředseda ing. Milan Kálal, CSc,

přítomně s návrhem rady na vyloučení předsedy ing. Viktora Šustra z organizace. Zdůraznil jeho přínos pro vznik klubu a vyzval k uvážlivosti. Navrhl, zda by se vzhledem k nepřítomnosti ing. Šustra nemělo jednání odložit o týden. Tento návrh nezískal podporu členů s tím, že není jisté, zda by se ing. Šustr vůbec dostavil a celá věc by se prodloužovala.

Pak následovala široká diskuse mezi přítomnými, během níž vyšlo najevo mnoho závažných skutečností, které osobu předsedy silně zkompromitovaly. Bylo konstatováno, že nemáže zůstat členem organizace, protože jeho jednání odrazuje nové zájnce od vstupu do klubu. Pouze jeden člen / Martin Hošek / prohlásil, že s předsedou dosud žádné špatné zkušenosti nemá.

Na závěr scháze se hlasovalo. Pro vyloučení bylo 15 členů, jeden se zdržel, nikdo nebyl proti. Ing. Viktor Šustr byl tak rozhodnutím členské scháze vyloučen z 1113.ZO Svazarmu.

Volby nového výboru

4. května se konaly volby nového výboru. Na volební scházi bylo přítomno 21 členů, 4 hosté a několik zájemců o členství. Scházi zahájil a vedl jednatel M. Ludvík. Nejprve vystoupil člen Robert Čermák s požadavkem, aby byl opraven zápis z minulé scháze, kde nebylo jednoznačně zapsáno rozhodnutí o vyloučení předsedy ing. Šustra. Přítomní členové, kteří byli na minulé scházi potvrdili, že ing. Šustra z organizace vyloučili. Členové, kteří byli na scházi 6.4. na vyloučení trvali, ostatní přítomní požadovali vysvětlení, někteří byli proti vyloučení ing. Šustra v jeho nepřítomnosti. Sám ing. Šustr požádal jednatele, aby se mu omluvil za to, že ostatní nepřesně informoval, že byl vyloučen a není již předsedou. M. Ludvík se omluvil a ing. Šustr omluvu přijal. Pak chtěl M. Ludvík vystoupit k provedení voleb. Na to reagoval jeden z přítomných nečlenů tím, že je třeba nejprve uzavřít první bod, t.j. stanovisko k rozhodnutí o vyloučení a požadoval podrobné informace. M. Ludvík proto informoval o průběhu minulé scháze. Pak se přihlásil další z nečlenů, který přišel na scházu Amiga klubu zřejmě poprvé, a pronesl poznámkou, že si připadá jako na zasedání senátu v Rímě. Ing. Šustr souhlasil a řekl, že vyloučení neplatí, že se jedná o osobní spor, který se netýká Amiga klubu. Navrhl, aby byl M. Ludvík pověřen vedením Amiga klubu v Radlicích a on sám založí sekci v PKOJF. Na to vystoupil Martin Hošek s dotazem, zda se dá hovořit o osobním sporu, když je proti němu nejméně 15 členů klubu. Nenechal si vzít slovo ani jedním neukázněným nečlenem, který

se neobezřetně pokoušel dopátrat podstaty jednání. Ing. Šustr okamžitě reagoval tím, aby mu M. Hošek těch 15 členů neprodleně jmenoval, jinak na něj podá žalobu pro trestný čin pomluvy a pokračoval urážkami a vyhrožováním. M. Hošek informoval, že má na mysli těch 15 členů, kteří na minulé schůzi ing. Šustra vyloučili. Na to ing. Šustr prohlásil spolu s dalšími urážkami, že M. Hoška v klubu ještě neviděl /mimo chodem M. Hošek se účastnil již propagacní akce v Kotvě v roce 1988/ a že ing. Šustrovi ještě nic nepřeložil. Tato slova vyloučila všeobecné veselí. Poté požádal o slovo Přemysl Tvrď. Ve svém vystoupení se obrátil zejména ke členům, kteří hlasovali na předcházející schůzi o vyloučení ing. Šustra, a seznámil je se stanoviskem OV Svazarmu, kde byl spolu s jednatellem celou záležitost konzultovat. Vyloučení by bylo sice možné, ale v případě, že by se ing. Šustr odvolal, mohlo by dojít k ověřování a kontrolám s pozastavením činnosti, a klub by nemohl normálně fungovat. To by se mohlo vléct celý rok. Proto P. Tvrď doporučil, aby členové zrušili rozhodnutí o vyloučení ing. Šustra a přistoupili k volbám. Když ing. Šustr ve volbách nebude zvolen, přestane být předsedou a nebude mít možnost se odvolat. Pro zrušení vyloučení hlasovalo 17 členů s tím, že v zápisu minulé schůze bude nutno doplnit, že ing. Šustr byl 6.4.89 vyloučen z 1113. ZO Svazarmu počtem hlasů 15, jeden se zdržel. /Ze zápisu nebylo totiž jasné, zda se hlasovalo pro vyloučení nebo pro návrh disciplinárního opatření, kterým by bylo vyloučení/. Výsledkem hlasování tedy bylo, že ing. Šustr byl ponechán ve funkci předsedy. Následovaly volby nového výboru. Kandidovali: Tomáš Budina, Robert Černák, Martin Hošek, Jiří Chuchvalec, David Josík, Otakar Kolinský, Martin Ludvík, Antonín Malina, ing. Viktor Šustr, Přemysl Tvrď a Petr Vladýka. Hlasováním bylo rozhodnuto, že volby budou tajné a výbor bude mít 7 členů. Před volbami kandidáti přednesli své programy činnosti organizace. Pak byly rozdány hlasovací lístky, kde každý člen vyškrtil 4 kandidáty. Volební komise výsledky na místě zpracovala a oznamila složení nového výboru. Zvoleni byli: M. Ludvík /17 hlasů/, P. Vladýka /17/, T. Budina /16/, R. Černák /16/, J. Chuchvalec /16/, P. Tvrď /16/, A. Malina /14/. K průběhu voleb a jejich výhodnocení neměl nikdo z přítomných připomínky. Schůze, která trvala asi 3 hodiny, byla ukončena.

Jak to viděl ing. Bukovský

V prvním čísle ACC vyšel článek "Jak to vidí ing. Bukovský", ve kterém jsem n.j. vyjádřil názor, že ing. Bukovský šíří podivné informace o činnosti naší organizace, n.j. nevracení vypůjčených disket. Dále byla uvedena poznámka redaktora:

Uvítám, když se Ing. Pavel Bukovský k tomuto článku vyjádří prostřednictvím zpravodaje ACC. Rovněž další členové klubu mohou napsat své zkušenosti. Časopis dává možnost všem volně vyjádřit své názory na činnost klubu. Dále byla uvedena adresa redakce. Vzhledem k tomu, že se ing. Bukovský po více než dvou měsících nevyjádřil, vyhledal jsem ing. Bukovského osobně. Ing. Bukovský byl nejdříve rozmrzelý. Když jsem ho opětovně ujišťoval, že o stížnostech ohledně disket půjčených naší organizaci nemáme žádné zprávy, upřesnil svoje předchozí tvrzení. Uvedl, že měl na mysli především našeho člena ing. Šustra a že nejde pouze o diskety. Na moji otázkou, zda ing. Šustr podle jeho informací si půjčoval věci pro svoji osobní potřebu nebo pro potřeby klubu odpověděl, že podstatnější je to, že ing. Šustr byl naším předsedou a organizaci to činí spoluzodpovědnou. Závěrem ing. Bukovský souhlasil se zveřejněním tohoto rozhovoru a poradil naší organizaci, abychom věc uvedli na pravou míru. Na článek "Jak to vidí ing. Bukovský" přišla řada ohlasů. První skupině připadal článek nezajímavý a zbytečný, zatímco jiní jeho uveřejnění přivítali, a většinou se ing. Bukovského zastávali a uváděli podobné zkušenosti s ing. Šustrem i celou organizací. Pokud tedy máte nějaké pohledávky, napište si na adresu naší ZO o formulář, kde uvedete všechny nezbytné údaje. Tím se současně snažíme uspokojit druhou skupinu pisatelů, neboť i zájmy menšiny se musí respektovat.

Martin Ludvík,
jednatel 1113.ZO Svazarmu

Podivné informace

Po přečtení prvního čísla zpravodaje ACC mohu říci: Povedlo se, jen tak dál! Časopis obsahuje zajímavé články, jen jeho rozsah se mi zdá poněkud nepostačující. To je jistě způsobeno, jak také píšete, malou účastí členů klubu na jeho tvorbě. Obsahy článků jsou zajímavé, ale ve ohválcích AMIGY bych se raději dřížel více při zemi. Nejvíce mne zaujal článek "Jak to vidí ing. Bukovský?", který mne přiměl k napsání tohoto dopisu. Rád bych označil "podivné informace ing. Bukovského" podivnými. Žádám proto ing. Šustra o navrácení zapůjčených deseti disket, v nejhorším případě o zdůvodnění jednání předsedy klubu. Zvýší to moji důvěru v solidnost klubu.

Petr Záharsa,
Lipník nad Bečvou

Složení výboru

Těhož dne si zvolení členové výboru rozdělili většinou hlasů funkce takto:

Antonín Malina, předseda
Jiří Chuchvalec, místopředseda
Martin Ludvík, jednatel
Petr Vladýka, hospodář
Tomáš Budina, pokladník
Robert Černák
Přemysl Tvrď

(podle zápisů ze schůzí zpracoval -pt-)